

Українська література у другій половині ХХ століття



Період

“Відлиги”

Після смерті Йосипа
Сталіна 1953 року і приходу
до керма влади Микити
Хрущова в українській
літературі спостерігалось
явище “відлиги” –
послаблення цензури,
реабілітація відомих
письменників і митців,
скасування низки постанов
1940-х років, що
стосувалися культури.



**Куди йдемо? Яка нас хвиля
Жене на кам'яні вітри?
Якого вигвалтуєм звіра,
Щоб з ним загинуть допори?
Атомні цвяхи, мудрі бляхи
І філософські манівці,
І сита морда костюмахи
З кривавим прапором в руці.**

Іван Драч

Шістдесятниц

ТВО

Не зорі падають із
неба -

Зірки ідуть на
небеса...

Шістдесятництво - частина української інтелігенції 1960-х років XX століття, яка проявила національну свідомість і моральну опозицію тоталітарному державному режиму.

Ліна Костенко



Українська
письменниця,
поетеса. Була
однією з перших і
найпримітніших у
плеяді молодих
українських поетів,
що виступили на
межі 1950 — 1960-х
років.



Василь

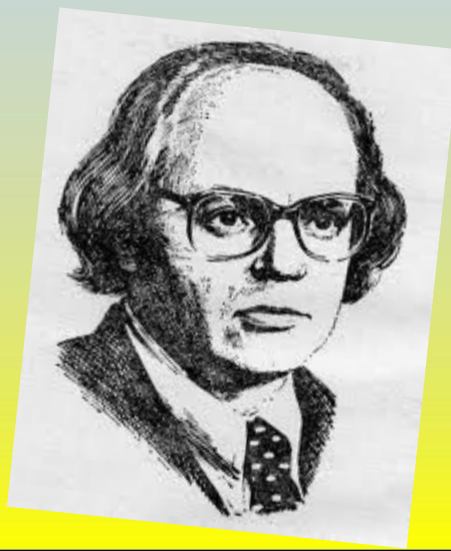
Симоненко

Український поет і
журналіст,
шістдесятник.



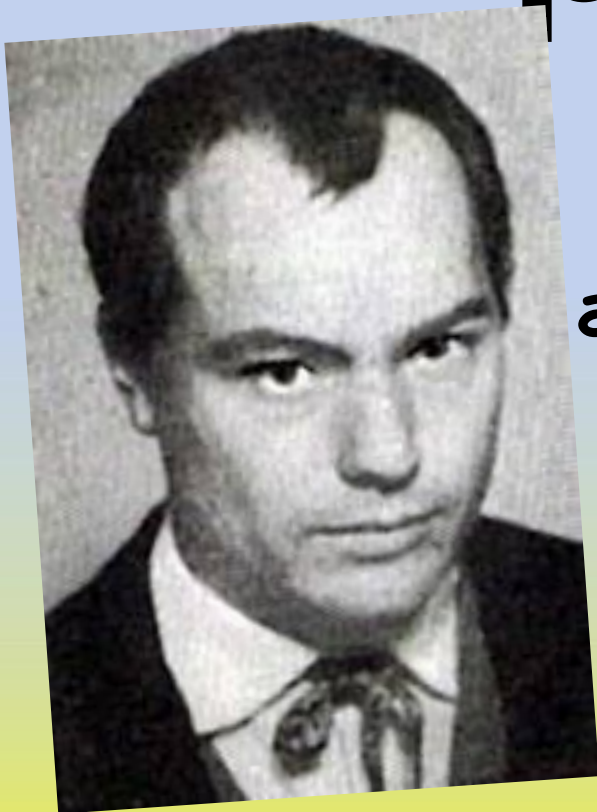
Іван Драч

український поет, перекладач,
кіносценарист, драматург, державний
і громадський діяч. Герой України.
Один із засновників Народного руху
України.



Микола Вінграновський

український письменник-
шістдесятник, режисер,
актор, сценарист і поет.

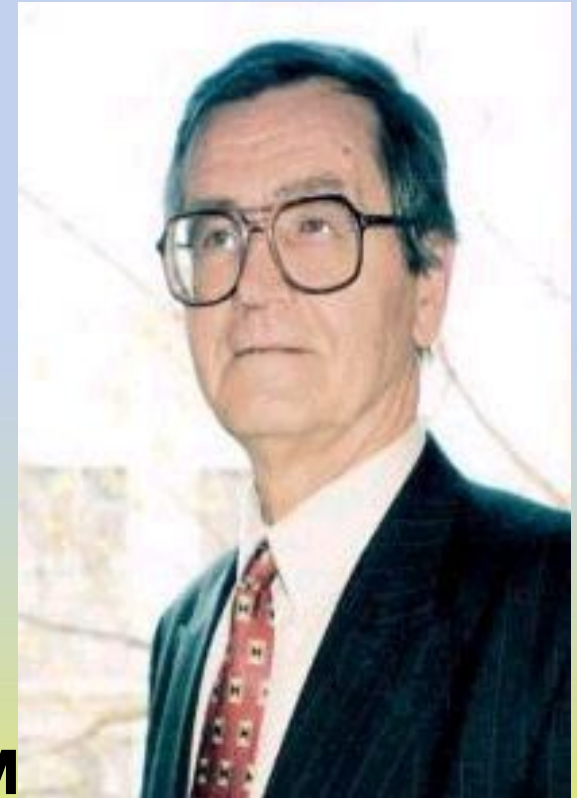




**Євген
Гуцало**
**український
письменник ,
журналіст .**

Іван Дзюба

**Український
літературознавець, критик,
громадський діяч, дисидент
радянських часів, Герой
України, академік НАНУ,
другий Міністр культури
України (1992—1994), голова
Комітету з Національної премії
України імені Тараса Шевченка
(1999—2001).**





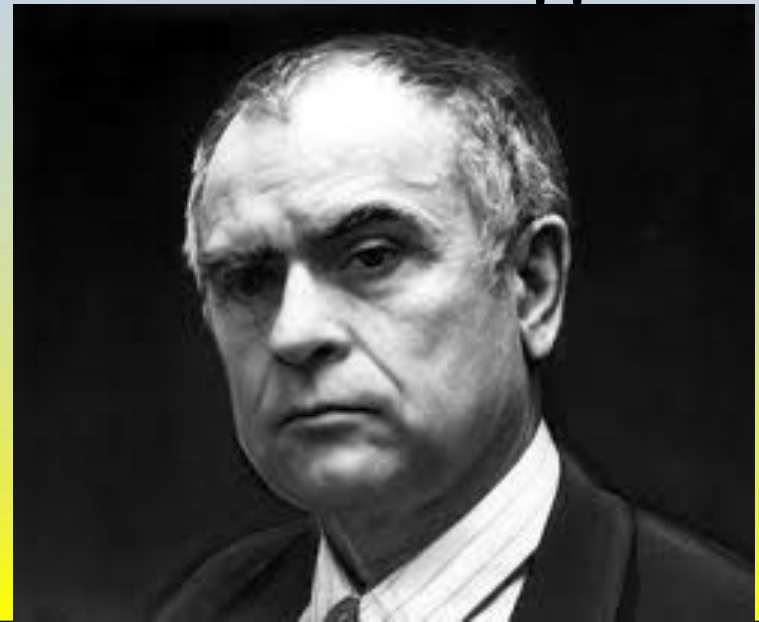
Василь Стус

Український поет,
перекладач, прозаїк,
літературознавець,
правозахисник. Один із
найактивніших представників
українського культурного руху
шістдесятників. Герой України.



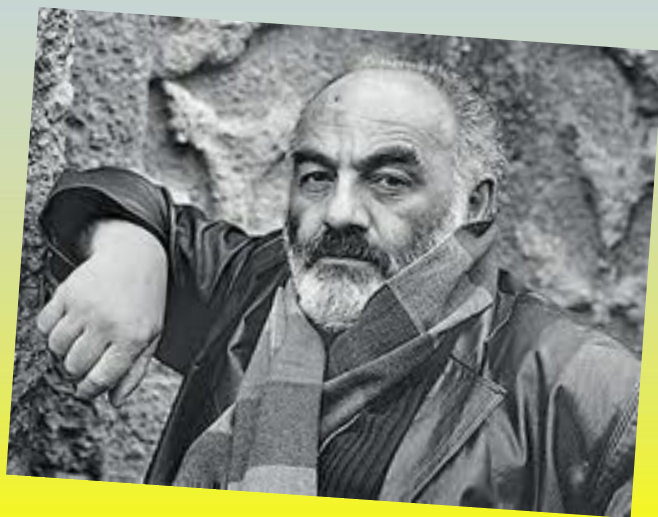
Дмитро Павличко

Український поет,
перекладач, літературний
критик,
громадсько-політичний діяч.



Сергій Параджанов

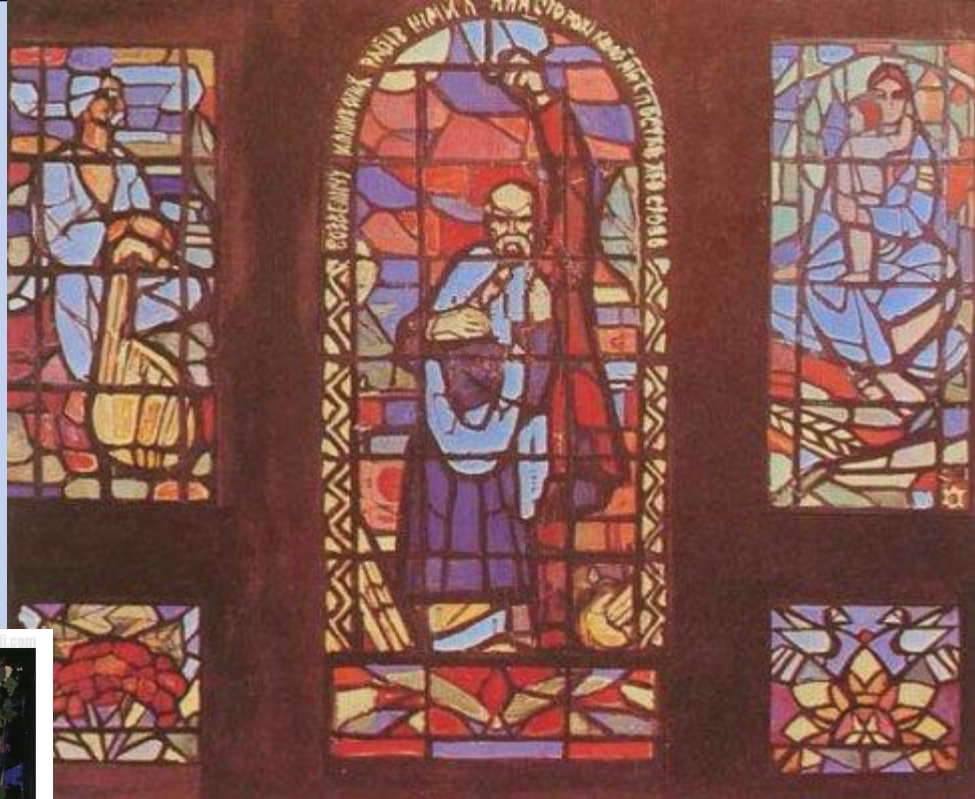
Відомий вірменський і український
кінорежисер, народний артист УРСР
(з 1990), лауреат Державної премії
України ім. Т.Шевченка (1991,
посмертно).



Алла Горська

Українська художниця-шістдесятник і відомий діяч правозахисного руху 60-х років в Україні.







А.Горська. Автопортрет з
сином

Світличний I. **ГОЛОВИ**

Аллі Горській

Неслухняні голови наголо стинають.
Зітнуть – і ходи-но без голови.
Голови стинають – шиї - не питають.
Кажуть: “Так і треба, ґав не лови”.

Що за безголів'я, що життя не має
Неслухняним головам ніколи і ніде?
Хто пильнує голову, той її не має,
А хто має голову – на плаху кладе.

Голову покласти – ще не значить
впасти,
Горда й з пліч не падає нижче трави.
Гірше, як на плаху нічого покласти,
Гірше, браття, жити без голови.



Жиленко І.
**ЗА ЗОЛОТИМИ
ВІКНАМИ ЗІРОК**

В земному Києві нема для
мене весен.
По осені - мій кожен день і
крок.
А як у вас там, в Києві
небеснім,
за золотими вікнами зірок?

В земному Києві така стара я
стала.
А вам Господь років не добавля.
Така ж яскрава посмішка у Алли!
Такий же чорний чуб у Василя!

В земному Києві безмірність
самоти.

Куди піти, коли нема Івана?
А там, за тим віконцем золотим,
де є Іван,- там дім обітований.

Там вірші, чай і дим від сигарет.
Куди спішить? Їм вічність
вікувати.
Зарецький знов малює мій
портрет.
А Стусові і вічність тіснувата...

Про щось земне замислився Кушнір.
Здригнулась чашка з недопитим чаєм.
Вони нам смерті не бажають, ні.
Але їм дуже нас не вистачає...

Як там Лукаш? Все грає в доміно?
Було щось в нім розгублено-дитяче.
А ти, Валерик? Чи тобі чутно,
як мама плаче?

Хоч уві сні для неї оживи...
В земному Києві, повитому в
жалобу,
тепер уже нема таких, як ви,-
о лицарі печальної подоби

!

Нема весни. Ніщо не процвіта –
крім лицарів неситої утроби.
І хоч потилиця у них крута –
я не зроблюсь ніколи мізантропом.

Бо ви були! А отже, все було:
любов і подвиг, хрест і воскресіння!
Хай вічно світить лампа над столом
в небеснім Києві, в небесній Україні.

Хай береже спочинок ваш – Господь
всю довгу-довгу, всю небесну вічність.
А я віршую... Бо казав Світличний:
"Іриночко, без віршів не приходь..."
серпень 1996

Нью-Йорська група

Українська літературна організація,
заснована 20 грудня 1958 року в Нью-
й



Емма

дієвська

українська письменниця,
поетеса та художниця,
пов'язана
з Нью-Йоркською групою
українських літераторів на
еміграції.



Віра Вовк

Українська письменниця,
літературознавець, прозаїк, драматург і
перекладач на португальську мову
української поезії. Учасниця Нью-
Йоркської літературної групи.



Орій Тарнавський



Український поет та
прозаїк, один із
засновників Нью-
Йоркської Групи та
співзасновник і
співредактор її
літературно-
мистецького річника
«Нові Дорі»

Постшістдесят НИЦТВО

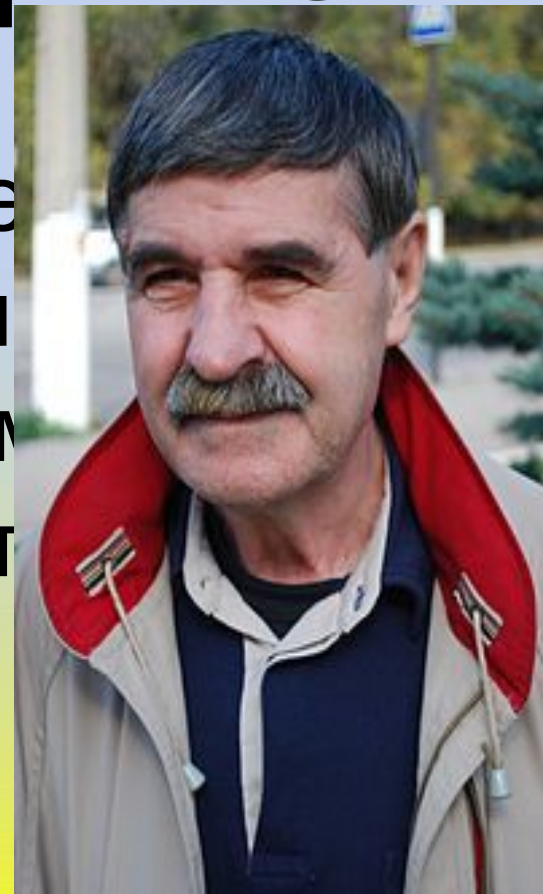
Це генерація поетів в українській літературі, найбільша активність яких припадає на 70-ті роки ХХ століття.

“Постшістдесятництво” означає “витіснене покоління”, тобто поети цього періоду не мали змоги друкувати свої твори. Фактично, творчість цього покоління відбувалася підпільно, в умовах “внутрішньої еміграції”.

Василь Голобородько

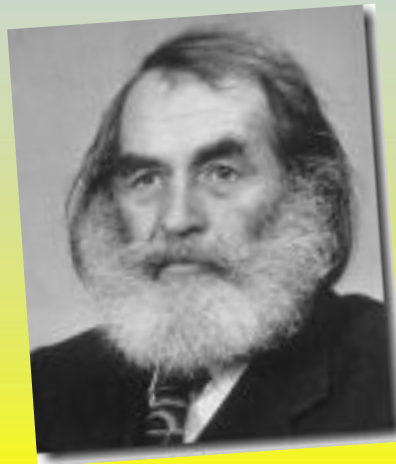
Український письменник

Член Національної спілки
письменників України, лауреат
Національної премії України
імені Тараса Шевченка, премії
імені В. Симоненка та
М.Трублаїні.



Тарас Мольничук

Український поет-
ент, в'язень радянських
таборів та жертва
репресивної психіатрії.



Микола

Воробйов

поет, представник київської
і Лаврської шкіл, маляр.



Химерна проза

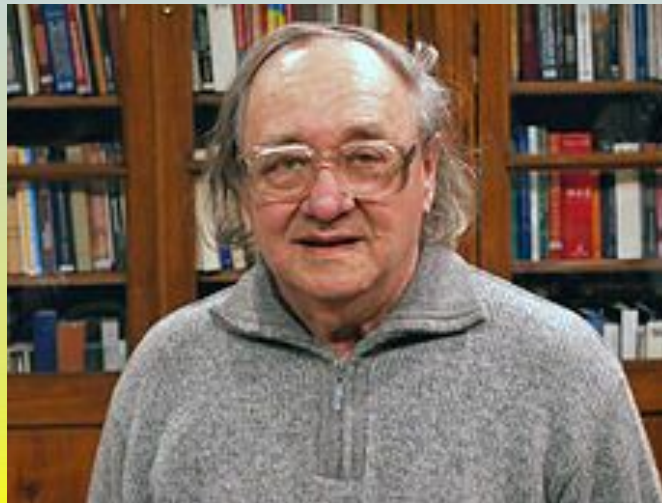
це письмо, насичене міфологічністю,
філософськими роздумами, художньою
умовністю.

Ознаки химерної прози:

- Використання міфів.
- Міф не має хронотопу.
- Присутність химерних образів.
- Межа між світом реальним та ірреальним стерта.

Валерій Шевчук

Український письменник, майстер психологічної і готичної прози, автор низки літературознавчих та публіцистичних праць, інтерпретатор українського літературного бароко.



Володимир

Дрозд

Український письменник. Його твори
“Мрії” та “Білий кінь Шептало” є
прикладом химерної прози.

